

EXPUNERE DE MOTIVE

Prin Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice a fost reglementat regimul juridic al monumentelor istorice - bunuri imobile semnificative pentru istoria, cultura și civilizația națională și universală.

Acest act normativ a fost modificat și completat expres prin Legea nr. 468/2003 privind modificarea și completarea Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, Legea nr. 401/2003 pentru modificarea și completarea Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții și prin Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

În vederea asigurării unui cadru normativ având ca obiect protejarea monumentelor istorice - părți integrante ale patrimoniului cultural național - cu o finalitate practică sporită, precum și pentru sistematizarea și corelarea materiei obiectului menționat, prin prezentul proiect de lege se propune modificarea și completarea formei actuale a Legii nr. 422/2001.

Prin inițierea acestui demers legislativ se răspunde cerinței îmbunătățirii reglementării în vigoare și efortului de protejare, conservare, restaurare și punere în valoare a patrimoniului cultural național.

Principalele soluții propuse prin proiectul de lege alăturat sunt următoarele:

1. Descentralizarea exercitării dreptului de preemțiune al statului român în situația vânzării monumentelor istorice clasate în grupa B, prin transferul acestei atribuții către direcțiile pentru cultură și culte patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București. Unul dintre considerentele care au generat această modificare îl reprezintă supraaglomerarea activității Ministerului Culturii și Cultelor prin exercitarea dreptului de preemțiune asupra tuturor monumentelor istorice, îngreunându-se considerabil circuitul normal al înstrăinării monumentelor istorice.

2. Introducerea cerinței menționării regimului de monument istoric al imobilelor și obligația protejării acestora potrivit legii în actele de înstrăinare, concesiune, închiriere, dare în administrare sau dare în folosință gratuită a monumentelor istorice, pentru conștientizarea responsabilităților legale ale dobânditorilor.

3. Detalierea modului de delimitare a zonelor de protecție a monumentelor istorice și de instituire, delimitare și reglementare a zonelor protejate.

4. Interzicerea desfășurării în aer liber în zonele de protecție a monumentelor istorice în care funcționează unități de învățământ sau de sănătate a unor manifestări care, prin poluarea sonoră sau vizuală pe care o produc, pot tulbura desfășurarea activității unităților de învățământ sau de sănătate respective. Exceptional, acest gen

de manifestări pot fi desfășurate sub condiția existenței acordului unităților de învățământ sau de sănătate.

5. Instituirea obligației autorităților și instituțiilor publice de a comunica direcțiilor pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, la solicitarea acestora, date privind situația juridică a imobilelor, pentru realizarea inventarului monumentelor istorice, precum și a obligației autorităților administrației publice locale de a actualiza și comunica din oficiu direcțiilor datele cu privire la modificările situației juridice a monumentelor istorice.

6. Introducerea noțiunii de *inventar al monumentelor istorice* - utilizată în prezent în majoritatea statelor din Uniunea Europeană - noțiune care semnifică totalitatea informațiilor, documentelor, studiilor, cercetărilor și a documentațiilor cu privire la identificarea imobilelor susceptibile de a dobândi calitatea de monument istoric, la imobilele clasate ca monumente istorice, la monumentele istorice declarate, precum și la cele distruse sau dispărute.

7. Clarificarea unor aspecte legate de procedura de clasare - obișnuită sau de urgență - a bunurilor, de declarare a lor, de marcarea monumentelor istorice, a zonelor construite protejate și a localităților istorice, precum și de îndreptare a erorilor materiale din lista monumentelor istorice.

8. Lărgirea cadrului persoanelor juridice care pot cere declanșarea procedurii de clasare a bunurilor ca monumente istorice, prin acordarea acestui drept tuturor instituțiilor cu atribuții în domeniul monumentelor istorice, între care se cuprind și muzeele.

9. Acordarea competenței de avizare a intervențiilor asupra monumentelor istorice și direcțiilor pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, pentru monumentele istorice din grupa B.

10. Prevederea atribuției Institutului Național al Monumentelor Istorice de a elabora și actualiza Lista monumentelor istorice distruse sau dispărute.

11. O nouă redactare a dispozițiilor privind atribuțiile principale ale Institutului Național al Monumentelor Istorice, Oficiului Național al Monumentelor Istorice, Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, comisiilor regionale ale monumentelor istorice și ale colectivului de control pentru activitatea de protejare a monumentelor istorice din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor.

12. Stabilirea atribuțiilor Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, avându-se în vedere rolul consultativ al acesteia, ca organism științific de specialitate.

13. Alineatele (1) și (2) ale articolului 42 au suferit o modificare, în sensul detalierii clădirilor pentru care proprietarii sunt scutiți de plata impozitului pe clădiri, potrivit legii, respectiv pentru acele clădiri care sunt monumente și cele care fac parte din ansambluri și sunt evidențiate distinct în Lista monumentelor istorice.

14. Abrogarea articolului 45 din lege, întrucât reducerea cu 50% a taxelor de autorizare a lucrărilor asupra imobilelor din zonele de protecție a monumentelor istorice diminuează substanțial constituirea veniturilor bugetelor locale.

15. Diversificarea sferei de activități și bunuri asupra cărora se aplică timbrul monumentelor istorice, fiind incluse și:

- cărțile poștale ilustrate, plicurile, timbrele, hărțile, pliantele, broșurile, revistele, ghidurile turistice, cărțile, albumele, atlasele, enciclopediile, filmele artistice și documentare, casetele video, compact-discurile, diapozitivele, video-clipurile, cardurile bancare și cartelele telefonice comercializate în România, reclamele și publicitatea comercială, în care se folosesc denumiri, descrieri, imagini sau reprezentări grafice ale monumentelor istorice sau ale zonelor construite protejate din România;

- biletele de intrare, inclusiv taxele de fotografiere sau filmare, pentru monumentele istorice puse la dispoziție publicului, în totalitate sau în parte, aflate în proprietatea sau în folosința persoanelor juridice de drept privat care desfășoară activități economice;

- biletele de intrare la manifestările culturale, sportive sau de agrement, târguri și expoziții, desfășurate în spații situate în zona de protecție a acestora sau în zonele construite protejate;

- activitățile de cazino, jocurilor de noroc și jocurilor mecanice.

16. Nivelul timbrului monumentelor istorice urmează a fi stabilit prin hotărâre a Guvernului și se actualizează anual prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

17. Au fost eliminate trimiterile din lege la acte normative abrogate și s-au revizuit normele privitoare la contravențiile la regimul de protejare a monumentelor istorice.

18. Precizarea expresă a obligației comunicării de către autoritățile administrației publice centrale și locale, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a legii, a monumentelor istorice și zonelor de protecție pe care le propun în vederea declarării de interes public național sau local.

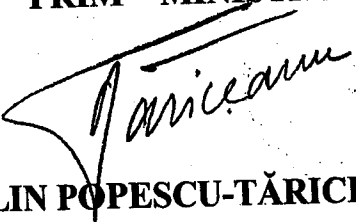
Forma actuală a proiectului a fost întocmită în urma consultării Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, Institutului Național al Monumentelor Istorice, Oficiului Național al Monumentelor Istorice, direcțiilor pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, a unor organizații neguvernamentale, a specialiștilor și altor persoane interesate.

Proiectul de lege dispune republicarea Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 407 din 24 iulie 2001, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezentul proiect propus spre adoptare, dându-se textelor o nouă numerotare

Având în vedere cele expuse și importanța reglementării, propunem ca proiectul de lege alăturat să fie adoptat de către Parlament, cu procedură de urgență, potrivit art. 76 alin. (3) din Constituția României, republicată.

Față de cele prezentate a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare, cu procedura de urgență prevăzută de art.76 alin.(3) din Constituția României, republicată.

PRIM – MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU